

VERANTWOORDING EN METHODOLOGIE

Dit document dient als aanvulling op de hoofdstukken 'Overige informatie' en de 'Begrippenlijst' zoals opgenomen in het TBI jaarverslag 2020.

SCOPE EN CALCULATIEMETHODOLOGIE

De gehanteerde scopes en toegepaste calculatie van drie belangrijke KPI's worden hieronder toegelicht:

Ongevallencijfers

In het geïntegreerde jaarverslag rapporteert TBI over de ongevallencijfers in het hoofdstuk 'Voortgang strategische pijlers 2020 – Aantrekkelijke werkomgeving'.

Een arbeidsongeval is een ongeval door of tijdens de uitoefening van betaalde arbeid, uitgezonderd ongevallen tijdens woonwerkverkeer. Het gaat hierbij zowel om ongevallen die leiden tot arbeidsverzuim als om ongevallen zonder verzuim op het werk.

Het ongevallenratio (IF) wordt berekend door het aantal arbeidsongevallen met verzuim (of dodelijk) te vermenigvuldigen met één miljoen (uur) gedeeld door het aantal gewerkte uren door (eigen) medewerkers en inleners (excl. onderaannemers).

$$IF = \frac{\text{Aantal arbeidsongevallen met verzuim} \times 1.000.000}{\text{Aantal gewerkte uren}}$$

Inleners zijn medewerkers/zelfstandigen die geen dienstverband hebben bij TBI-ondernemingen, maar die wel rechtstreeks worden

aangestuurd door een leidinggevende van TBI, of onder direct toezicht staat van een TBI-medewerker. Bijvoorbeeld: uitzendkrachten, adviseurs of ZZP-ers die zonder tussenkomst van een formele werkgever worden ingezet. In deze categorie vallen geen onderaannemers en/of leveranciers. Direct ingeleende medewerkers door vofs/combinaties worden niet meegenomen in de rapportage.

CO₂ emissies

In het geïntegreerde jaarverslag rapporteert TBI over de CO₂-emissies in het hoofdstuk 'Voortgang strategische pijlers 2020 – Circulair ondernemen'. Carbon dioxide (CO₂) is het meest relevante broeikasgas voor TBI en daarmee het enige broeikasgas binnen de rapportage scope.

TBI hanteert bij de bepaling van haar CO₂ voetafdruk de scope 1 en 2 afbakening volgens de CO₂ Prestatieladder (SKAO) evenals de conversiefactoren.

Scope 1 (directe emissies) zijn emissies door de eigen organisatie, zoals eigen gasgebruik (bijvoorbeeld gasboilers, warmtekrachtinstallaties en ovens) en het eigen wagenpark.

Scope 2 (indirecte emissies) zijn emissies die ontstaan door de opwekking van elektriciteit die de organisatie gebruikt, zoals emissies door centrales die deze elektriciteit leveren.

Dit houdt in dat de volgende energiestromen meegenomen worden van onze eigen activiteiten op kantoor- en productielocaties en op onze projecten:

- Brandstofverbruik
- Lease- / bedrijfsauto's
- Elektriciteits-, (stads)warmte en/of gasverbruik
- Zakelijk verkeer met privéauto's (gedeclareerde kilometers) en trein
- Zakelijk vliegverkeer

De accuraatheid van data is van groot belang voor de betrouwbaarheid van de CO₂-emissieberekening. Het meest accuraat is over het algemeen de data die stamt van de directe metingen van vastleggingen van facturen, inclusief metingen van derden.

De gegevens worden halfjaarlijks intern gevalideerd om de betrouwbaarheid te borgen. Op de milieuprestatiecijfers worden interne audits uitgevoerd ten behoeve van het continue verbeteren van de betrouwbaarheid van de cijfers. Tevens worden 12 van de 18 TBI-ondernemingen extern geaudit op hun CO₂-emissie in het kader van de CO₂-prestatieladder certificering.

Afvalscheidingspercentage

In het geïntegreerde jaarverslag rapporteert TBI over het percentage afvalscheiding in het hoofdstuk 'Voortgang strategische pijlers 2020 – Circulair ondernemen'.

Met betrekking tot de reikwijdte en afbakening (scope) van de afvalrapportage gelden de volgende uitgangspunten:

- Afval van alle TBI-ondernemingen en projecten dat in rekening gebracht wordt bij TBI. Dit is exclusief afval (of materiaal) dat retour gaat naar de leverancier en/of door de leverancier zelf wordt verwerkt. TBI beperkt zich op bouwplaatsen tot afval dat bouwplaatsen verlaat door middel van afvalcontainers of andere manieren van afvaltransport, meestal uitgevoerd door een externe afvalverwerker. Bij projecten waarbij met een bouwcombinatie wordt gewerkt, wordt het volume toegerekend naar aandeel in de bouwcombinatie.
- Tot gescheiden afvalstromen rekenen we het deel van het afval dat gescheiden wordt aangeboden op onze bouwplaatsen en afgevoerd door de afvalverwerker. De afvalstromen bouwen sloopafval, bedrijfsafval en overig afval rekenen we als zijnde niet gescheiden afvalstromen. In de totale hoeveelheid afval in de berekening van het afvalscheidingspercentage, worden de volgende afvalstromen meegenomen: 1) alle afvalstromen van de inzamelaars waar een raamcontract mee is en 2) alle significante afvalstromen die via andere inzamelaars lopen.

Het afvalscheidingspercentage wordt als volgt bepaald:

- $(\text{Gewicht niet gescheiden restafval} + / + \text{Niet gescheiden bedrijfsafval}) / (\text{Totaal gewicht afval})$.
- De afvalstromen worden pro-rata meege-
nomen, al naar gelang het aandeel in de
VOF / combinatie (zelfde als financiële
omzet).
- Als er een significante afvalstroom via
een sloper loopt, dient deze meege-
nomen te worden.

VASTSTELLING MATERIËLE ONDERWERPEN

De prioriteiten vanuit stakeholderperspectief en vanuit TBI-perspectief zijn tegen elkaar afgezet in de materialiteitsmatrix. De combinatie van de horizontale en verticale as bepalen de materiële onderwerpen.

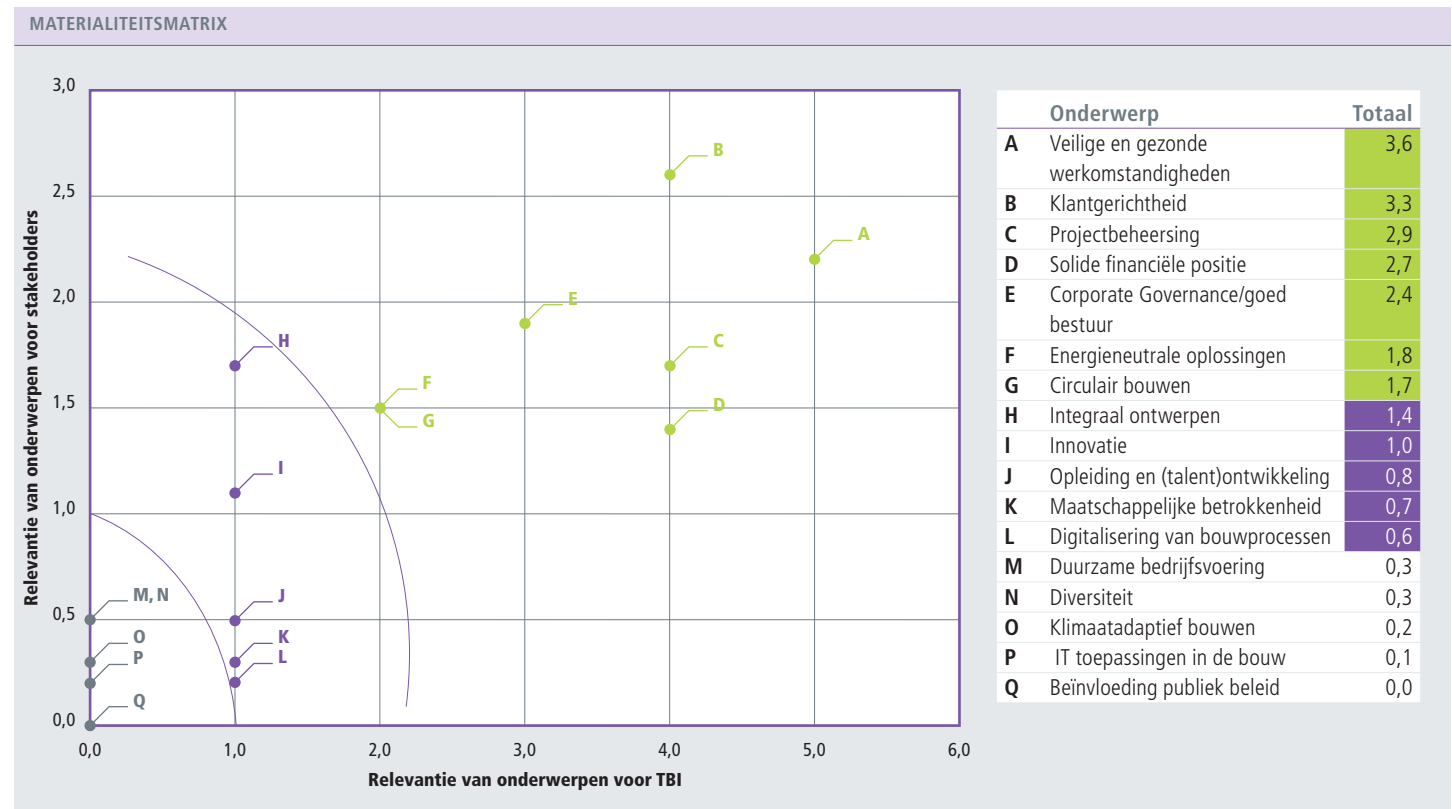
De onderwerpen rechts boven de rechter hyperbool worden vanuit zowel stakeholders als TBI Holdings als relevant beoordeeld en

zijn daarom als materieel vastgesteld door de Raad van Bestuur. Op deze onderwerpen ontwikkelt TBI Holdings beleid, doelstellingen en wordt de voortgang hierop gemeten aan de hand van KPI's. Over het beleid, de doelstellingen, resultaten en KPI's ten aanzien van deze onderwerpen informeert de Raad van Bestuur haar stakeholders in het jaarverslag.

De onderwerpen tussen de twee hyperbolen spelen een belangrijke rol voor TBI Holdings in

de dagelijkse werkzaamheden en waar in processen en projectuitvoering veel aandacht naar uit gaat. TBI Holdings informeert haar stakeholders hierover in het jaarverslag aan de hand van activiteiten, prestaties en initiatieven.

De onderwerpen onder de linker hyperbool zijn relevant maar in de huidige context niet materieel genoeg zijn om op te sturen of over te rapporteren.

NR.	ONDERWERP 2020	DEFINITIES	ONDERWERP 2019 (WAAR AFWIJKEND)
1	Solide financiële positie	Borgen dat TBI financieel gezond en stabiel is/blijft.	
2	Projectbeheersing	Gecontroleerd risico-, kosten- en projectmanagement om een gezond rendement te realiseren.	
3	Innovatie	Initiëren van (duurzame) proces- en productinnovaties in de bouwketen (concepten, ontwerp, proces, productie, materialen en logistiek).	
4	Integraal ontwerpen	Het in samenwerking en vanuit meerdere disciplines ontwerpen van projecten, gericht op een veilige en gezonde leefomgeving.	
5	Klantgerichtheid	Alert inspelen op de veranderende wensen en behoeftes van klanten. Projecten slagvaardig implementeren.	
6	IT toepassingen in de bouw	Het inzetten van IT toepassingen (hardware & software) zoals robotisering, 3D, internet of things, big data, die bijdragen aan een aangenamere, veiligere, gezondere en duurzamere woon- en werkomgeving.	Digitalisering
7	Beïnvloeding publiek beleid	Het beïnvloeden van huidige wet- en regelgeving met ruimte voor een eerlijk stikstofbeleid en betere, innovatievere aanbestedingen.	
8	Digitalisering van bouwprocessen	Het inzetten op digitalisering van processen en dienstverlening om efficiënter, slimmer en productiever te werken.	Digitalisering
9	Duurzame bedrijfsvoering	Kiezen voor duurzame oplossingen binnen de eigen bedrijfsvoering (afspraken met leveranciers voor duurzame inkoop en stimuleren van afvalreductie, hergebruik en recycling op de werkvloer) om de milieubelasting te verminderen.	
10	Circulair bouwen	Centraal stellen van circulariteit in de gehele waardeketen (klantvraag, ontwerp, bouw, gebruik) van het bouwproces van projecten om de impact op circulaire economie, biodiversiteit en klimaatvermindering te minimaliseren.	Circulair bouwen, Milieu impact van projecten, Grondstoffen en materialen
11	Klimaat adaptief bouwen	Het rekening houden met de effecten van klimaatverandering (overstromingen, hitte, droogte en andere extreme weersomstandigheden) door op een klimaat adaptieve manier te bouwen.	

NR.	ONDERWERP 2020	DEFINITIES	ONDERWERP 2019 (WAAR AFWIJKEND)
12	Energie neutrale oplossingen	Het ontwikkelen van nieuwe producten en diensten die de energietransitie in Nederland versnellen & eigen emissies verkleinen.	Versnellen energietransitie
13	Corporate Governance / integriteit	Op een integere manier werken (volgens de TBI gedragscode) en eerlijk en fatsoenlijk zaken doen (o.a. verantwoord belastingbeleid) en hierover transparant zijn naar stakeholders (in communicatie en verantwoording).	Integriteit Transparantie, Verantwoord inkoopbeleid (eerlijk en fatsoenlijk zaken doen)
14	Veilige en gezonde werkomstandigheden	Bieden van gezonde en veilige werkomstandigheden en sturen op veiligheidsgedrag en- bewustzijn ten behoeve van het mentale en fysieke welzijn en duurzame inzetbaarheid van medewerkers.	Veilig werken Gezonde en vitale medewerkers
15	Opleiding en (talent)-ontwikkeling	Investeren in de professionele en persoonlijke groei van medewerkers.	
16	Maatschappelijke betrokkenheid	Het actief bijdragen aan de lokale gemeenschap. Door rekening te houden met omwonenden, door deel te nemen aan culturele en sociale initiatieven en door maatschappelijke doelen te ondersteunen.	
17	Diversiteit	Het bieden van gelijke kansen (doorgroeimogelijkheden en beloningen) ongeacht leeftijd, culturele achtergrond, ras, religie, geslacht, seksuele geaardheid, etc.	

STAKEHOLDERDIALOOG

TBI is in continue dialoog met haar stakeholders vanuit hun diverse belangen en motivaties. Deze dialogen vinden plaats op verschillende niveaus in de organisatie en zijn veelal onderdeel van de dagelijkse werkzaamheden van TBI Holdings en de TBI-ondernemingen.

In de tabel hieronder wordt inzichtelijk gemaakt hoe TBI de interactie met haar stakeholders organiseert en ten aanzien van welke onderwerpen stakeholders verwachtingen van TBI hebben.

STAKEHOLDERGROEP	VERWACHTINGEN	INTERACTIE/FREQUENTIE	BELANGRIJKSTE ONDERWERPEN 2020
Medewerkers	Medewerkers verwachten dat we voorzien in maatregelen die veiligheid en gezondheid borgen en stimuleren. Daar hoort ook een integere omgeving bij waarin zich gelijke kansen (zonder voorkeur) voordoen om te ontwikkelen met een waardering en beloning die past bij inzet naast prestatie. Nieuwe generaties verwachten dynamische werkomgevingen en een waarde gedreven werkomgeving.	<ul style="list-style-type: none"> TBI Holdings treedt vijf keer per jaar in overleg met de COR waarin alle ondernemingen zijn vertegenwoordigd. TBI-ondernemingen overleggen met hun eigen Ondernemingsraad (OR). Human Resources (HR) wordt decentraal ingevuld. Overkoepelend wordt structureel overleg gevoerd door HR van de ondernemingen binnen segmenten. Een stuurgroep HR vertegenwoordigt de segmenten en komt iedere drie weken bij elkaar o.l.v. TBI Holdings. De praktische gezamenlijke HR-projecten worden opgepakt door het kernteam HR, zij overleggen op wekelijkse basis. 	<ul style="list-style-type: none"> Veilig en gezond werken gegeven Corona / IT toepassingen / thuiswerken en TBI vitaal. Zekerheid ten aanzien van werkgelegenheid. Ziekteverzuim en preventief thuiswerken in relatie tot corona. Invulling geven aan een gezamenlijke strategische ambitie circulair ondernemen vanuit een waarde ambitie.
Projectontwikkelaars	Projectontwikkelaars verwachten in toenemende mate door TBI te worden ontzorgd door meer vanuit de klant te denken, disciplines te integreren en verantwoordelijkheid voor ontwerp te nemen. Ze verwachten proces- en productinnovatie en integratie van de keten, ook ten aanzien van circulariteit. Daarbij staat eerlijk en integer zaken doen hoog in het vaandel en verwachten ze hier leiderschap vanuit TBI op.	<ul style="list-style-type: none"> De betreffende TBI ondernemingen onderhouden de contacten met hun klanten. Ontwikkelande bouwbedrijven zijn lid van de NEPROM (brancheorganisatie projectontwikkelaars). De woningbouw bedrijven wisselen kennis en ervaring uit binnen het TBI WOONlab. Binnen de TBI Groepsdirectie worden relevante thema's besproken. 	<ul style="list-style-type: none"> Circulair bouwen wint aan belang; thema wordt invulling gegeven als belangrijke pijler in de TBI strategie. Er zal meer vraag komen naar bouwen in hout. Met houten conceptwoningen wordt daarop ingespeeld. Betaalbaarheid: conceptwoning TBI WOONlab, industrialisatie. Energietransitie: modulair WKO systeem CWD is hier een mooi voorbeeld.

STAKEHOLDERGROEP	VERWACHTINGEN	INTERACTIE/FREQUENTIE	BELANGRIJKSTE ONDERWERPEN 2020
<p>(Lokale) overheden</p>	<p>Lokale overheden verwachten van TBI een verantwoordelijkheid in omgevingsmanagement waarin we eerlijk communiceren en tijdig relevante partijen betrekken. Om hiermee de omgeving tevreden te stellen gedurende de realisatie van een project en met de oplevering van een optimaal resultaat.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ Directies van ontwikkelende bedrijven participeren in verschillende platforms waar ook de lokale overheden vertegenwoordigd zijn. ■ Terugkerend onderwerp binnen de TBI Groepsdirectie. 	<p>Klantgerichtheid, en maatschappelijke betrokkenheid, actief bijdragen aan de lokale gemeenschap. Door rekening te houden met omwonenden, door deel te nemen aan culturele en sociale initiatieven en door maatschappelijke doelen te ondersteunen.</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Bewuste bouwers bouwplaatsen; ■ Communicatie / voorlichting richting omgeving; ■ Voorbereiden op omgevingswet; ■ Omgevingsmanagement op de projecten; ■ PAS/PFAS: proactief handelen middels onderzoek en waar nodig vergunningaanvraag.
<p>Leveranciers en onderaannemers</p>	<p>Toeleveranciers verwachten een lange termijn commitment en samenwerking. Ze verwachten hierin marktconforme contracten, eerlijke prijzen, acceptabele betalingsvoorwaarden en afname zekerheden. Samenwerking om duurzame kostenreductie te bewerkstelligen.</p>	<p>TBI heeft geen centraal inkoopbeleid, maar wel centraal vastgestelde inkoopvoorwaarden. Hierin zijn basisprincipes vastgelegd waaraan iedere leverancier of onderaannemer moet voldoen bij samenwerking met een TBI-onderneming. Daar wordt de daadwerkelijke inkoopstrategie vastgesteld. Binnen de drie clusters van TBI (resp. bouw, infra, techniek) vindt coördinatie/afstemming plaats. Verschillende TBI raamcontracten worden gezamenlijk afgesloten en beheerd. Ook wordt er over de clusters heen kennis gedeeld, een gezamenlijk datamanagementsysteem opgezet en aandacht besteed aan innovatie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ Maatschappelijk Verantwoord Inkopen: een driedaagse training is uitgerold door de clusters Bouw en Infra. Hierbij werden ook interne stakeholders en leveranciers betrokken; ■ Digitalisering: samen met leveranciers werd gewerkt aan engagement op het gebied van digitaal contracteren en factureren; ■ Veiligheid: samen met leveranciers werd gewerkt aan het verhogen van veiligheid (bewustzijn en gedrag) op de bouwplaats. Dit dient mede als voorbereiding op de invoering van de ViA op 1 januari 2022; ■ Corona: de TBI-ondernemingen hebben beperkt last gehad van problemen met leveranties of gefailleerde onderaannemers. De inkopers blijven goed in gesprek met de keten om problemen vroeg te signaleren en in onderling overleg tot oplossingen te komen.

STAKEHOLDERGROEP	VERWACHTINGEN	INTERACTIE/FREQUENTIE	BELANGRIJKSTE ONDERWERPEN 2020
<p>Banken en verzekeraars</p>	<p>Banken en verzekeraars stellen financiële en risico beheer voorwaarden aan TBI voor het verstrekken van leningen of afsluiten van verzekeringen. Daarnaast worden er aan TBI verwachtingen gesteld ten aanzien van duurzaamheidsprestaties, overeengekomen in een convenant (RCF). Hierover verwachten zij dat TBI transparant is.</p>	<p>De afdeling Finance & Control, Treasury en Insurance op TBI Holdings onderhouden contacten met de banken en verzekeraars waarmee afspraken zijn gemaakt voor TBI. Zij vervullen deze rol ook adviserend richting en in opdracht van / namens de TBI-ondernemingen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ Financiële stabiliteit van TBI. ■ Gecontroleerd risico-, kosten- en projectmanagement om een gezond rendement te realiseren. ■ Risicobeheersing door goed contract- en projectmanagement. ■ How we work programma uitgerold. ■ Management Development trajecten met focus op transparantie over (risico's t.a.v.) contract- en projectmanagement. ■ Intervisie en leiderschapsontwikkeling van onze financials.
<p>Publieke opdrachtgevers</p>	<p>Publieke opdrachtgevers verwachten van TBI een slagvaardige implementatie van projecten, rekening houdend met de actuele wensen van de opdrachtgever, een stabiele financiële positie, een goede projectbeheersing en een veilige, duurzame uitvoering van de projecten.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ TBI Holdings en directies van TBI ondernemingen participeren in verschillende platforms/overleggen waar ook publieke opdrachtgevers vertegenwoordigd zijn. ■ Terugkerend onderwerp binnen de TBI Groepsdirectie. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Blijvende aandacht voor (duurzame) proces- en productinnovaties in de bouwketen (concepten, ontwerp, proces, productie, materialen en logistiek). ■ Projectbeheersing. ■ Veilige en gezonde werkomstandigheden. ■ Omgevingsmanagement (beperken hinder). ■ Circulair en duurzaam bouwen. ■ Klantgerichtheid en -tevredenheid.
<p>Private opdrachtgevers</p>	<p>Private opdrachtgevers verwachten dat TBI oog heeft voor een snel veranderend klantbelang en ketenpartners hierin meenemen onder meer door solide innovatieve (en duurzame) oplossingen aan te bieden. Ze verwachten optimale ontwerpen en uitvoering en strakke monitoring op projectbeheersing.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ TBI ondernemingen hebben op verschillende niveaus contact met private opdrachtgevers van (acquisitie, uitvoering, etc.) projecten. ■ Terugkerend onderwerp binnen de TBI Groepsdirectie 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Digitalisering / informatiemanagement. ■ Industrialisatie, standaardisatie en modulair bouwen. ■ Duurzaam en circulair bouwen. ■ Projectbeheersing. ■ Veilige en gezonde werkomstandigheden. ■ Klantgerichtheid en -tevredenheid.